

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้/ราคาผลผลิต อาชีพหลัก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียน ขนาดพื้นที่ปลูกทุเรียน จำนวนกิ่งพันธุ์ที่ได้รับจากโครงการฯ การเป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ รวมถึงเงินกู้ในการทำสวนทุเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพสังคมของเกษตรกร

N = 96

สภาพสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	82	85.42
หญิง	14	14.58
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 41	2	2.08
41– 50	20	20.83
51– 60	33	34.38
61– 70	28	29.17
มากกว่า 70 ปี	13	13.54
ค่าต่ำสุด = 32 ค่าสูงสุด = 84		
ค่าเฉลี่ย = 59.12 S.D. = 10.213		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	37	38.54
มัธยมศึกษาตอนต้น	42	43.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย	6	6.25
ปวส. อนุปริญญา	4	4.17
ปริญญาตรี	7	7.29
อาชีพหลัก		
ข้าราชการ	3	3.13
เกษตรกร	78	81.25
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	14	14.58
พนักงานบริษัทเอกชน/รัฐวิสาหกิจ	1	1.04

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สภาพสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
น้อยกว่า 4	66	68.75
4 - 6	25	26.04
มากกว่า 6	5	5.21
ค่าต่ำสุด = 3 ค่าสูงสุด = 8		
ค่าเฉลี่ย = 3.71 S.D. = 1.264		
จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียน (คน)		
1	28	29.17
2	62	64.58
3	5	5.21
4	1	1.04
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 4		
ค่าเฉลี่ย = 1.78 S.D. = 0.584		
การเป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ (ปี)		
3-4	9	9.38
5-6	26	27.08
7-8	61	63.54
ค่าต่ำสุด = 3 ค่าสูงสุด = 8		
ค่าเฉลี่ย = 6.80 S.D. = 1.455		

จากตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

เพศ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.42) เป็นเพศชาย ที่เหลือ (ร้อยละ 14.58) เป็นเพศหญิง

อายุ พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 59.12 ปี ค่าต่ำสุด 32 ปีค่าสูงสุด 84 ปี โดยมีเกษตรกรประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 34.38) อายุ 51-60 ปี รองลงมา (ร้อยละ 29.17) มีอายุ 61-70 ปี

และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 20.83, ร้อยละ 3.54, ร้อยละ 2.08 ที่มีอายุ 41-50 ปี, มากกว่า 70 ปี และน้อยกว่า 41 ปี ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 43.75) มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมา (ร้อยละ 38.54) มีระดับการศึกษาเพียงประถมศึกษา และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 6.25, ร้อยละ 4.17, ร้อยละ 7.29 ที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวส/อนุปริญญาและปริญญาตรี ตามลำดับ

อาชีพหลัก พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.25) มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร รองลงมา (ร้อยละ 14.58) มีอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 3.13 และร้อยละ 1.04 ที่รับราชการและพนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่าเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.71 คน ต่ำสุด 3 คน สูงสุด 8 คน โดยเกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 68.75) มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 4 คน รองลงมาเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 26.04) มีสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน และมีเพียงเล็กน้อยร้อยละ 5.21 มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คน

จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียน พบว่าเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 1.78 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 4 คน โดยเกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 64.58) มีสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียน 2 คน รองลงมาเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 29.17) มีสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียน 1 คน และมีเพียงเล็กน้อยร้อยละ 5.21, ร้อยละ 1.04 มีสมาชิกที่เป็นแรงงานในการทำสวนทุเรียน 3 คนและ 1 คน ตามลำดับ

การเป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ พบว่าเกษตรกรเป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์เฉลี่ย 6.80 ปี ต่ำสุด 3 ปี สูงสุด 8 ปี โดยเกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.54) เป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ 7-8 ปี รองลงมา (ร้อยละ 27.08) เป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ 5-6 ปี มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 9.38 เป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ 3-4 ปี

ตารางที่ 4.2 รายได้ในครอบครัวจากภาคการเกษตรในรอบปี (มค.-ธค.2554)

N =96

แหล่งรายได้	ไม่ได้ขาย (ร้อยละ)	ขาย				
		(ร้อยละ)	เฉลี่ย(บาท)	SD.	ต่ำสุด	สูงสุด
1. ทุเรียน	38.54	61.46	91,328.81	133,378.163	3,000	800,000
2. กล้วย	21.88	78.12	9,826.67	16,472.641	500	75,000
3. มังคุด	46.88	53.12	15,219.60	19,240.104	200	100,000
4. กระท้อน	75.00	25.00	13,487.50	15,549.760	500	60,000
5. ผลไม้อื่นๆ	19.79	80.21	20,027.27	31,813.343	1,200	150,000

จากตารางที่ 4.2 รายได้ในครอบครัวจากภาคการเกษตรในรอบปี 2554 (มค.-ธค.2554) พบว่ารายได้ ของเกษตรกรมาจากการขายผลทุเรียน มังคุด กระท้อน และ/หรือขายผลไม้อื่นๆ

ขายผลทุเรียน เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.46) มีรายได้ในครัวเรือนจากการขายผลทุเรียน โดยมีรายได้จากการขายทุเรียนเฉลี่ย 91,328.81 บาท มีรายได้ต่ำสุด 3,000.00 บาท และมีรายได้สูงสุด 800,000.00 บาท

ขายกล้วย เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 78.12) มีรายได้จากการขายกล้วย โดยมีรายได้จากการขายกล้วยเฉลี่ย 9,826.66 บาท มีรายได้ต่ำสุด 500 บาท และมีรายได้สูงสุด 75,000 บาท

ขายมังคุด เกษตรกรต่ำกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 53.10) มีรายได้จากการขายมังคุด โดยมีรายได้จากการขายมังคุดเฉลี่ย 15,219.61 บาท มีรายได้ต่ำสุด 200 บาท และมีรายได้สูงสุด 100,000 บาท

ขายกระท้อน เกษตรกรหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 25.00) มีรายได้จากการขายกระท้อน โดยมีรายได้จากการขายกระท้อนเฉลี่ย 13,487.50 บาท มีรายได้ต่ำสุด 500 บาท และมีรายได้สูงสุด 60,000 บาท

ขายผลไม้อื่นๆ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.21) มีรายได้จากการขายผลไม้ต่างๆ โดยมีรายได้จากการขายผลไม้เฉลี่ย 20,027.27 บาท มีรายได้ต่ำสุด 1,200 บาทและมีรายได้สูงสุด 150,000 บาท

ตารางที่ 4.3 การกู้เงิน

N =96

การกู้เงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรที่กู้เงิน	16	16.67
10,000 - 20,000	13	13.54
20,001 – 50,000	2	2.08
มากกว่า 50,000 ขึ้นไป	1	1.04
ค่าต่ำสุด = 10,000 ค่าสูงสุด = 150,000		
ค่าเฉลี่ย = 27,187.50 S.D. = 35,212.154		

จากตารางที่ 4.3 พบว่าเกษตรกรร้อยละ 16.67 กู้เงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ โดยเกษตรกรร้อยละ 13.54 กู้เงินตั้งแต่ 10,00-20,000 บาท เกษตรกรร้อยละ 2.08 กู้เงินตั้งแต่ 20,001-50,000 บาท และเกษตรกรร้อยละ 1.04 กู้มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป ซึ่งจำนวนเงินที่กู้มานั้นเฉลี่ย 27,187.50 บาท กู้ต่ำสุด 10,000 บาท และกู้สูงสุด 150,000 บาท แต่ ณ ปัจจุบันเกษตรกรทั้งหมดเคยกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ไม่มีหนี้สินคงเหลือแล้ว

ตารางที่ 4.4 พื้นที่ปลูกทุเรียน

N= 96

พื้นที่สวนตนเอง (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 5	24	25.00
6 – 10	48	50.00
11 – 15	19	19.79
มากกว่า 15	5	5.21
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 20		
ค่าเฉลี่ย = 6.52 S.D. = 1.257		

จากตารางที่ 4.4 พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปรากฏผล ดังนี้

พื้นที่ปลูกทุเรียน เกษตรกรทุกราช (ร้อยละ 100.00) มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเองทั้งสิ้น โดยเกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.00) มีพื้นที่ 6 – 10 ไร่ รองลงมา (ร้อยละ 25.00)

มีพื้นที่ 1-5 ไร่ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 19.79, ร้อยละ 5.21 มีพื้นที่ 11-15 ไร่และมีพื้นที่มากกว่า 15 ไร่ ตามลำดับ โดยมีพื้นที่สวนทุเรียนที่เป็นของตนเองเฉลี่ย 6.52 ไร่ ค่าต่ำสุด 1 ไร่ ค่าสูงสุด 20 ไร่

ตารางที่ 4.5 จำนวนกิ่งพันธุ์ทุเรียนที่ได้รับจากโครงการฯ

N = 96

การได้รับกิ่งพันธุ์						
	ไม่ได้รับ	ได้รับ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	(กิ่ง)		(กิ่ง)	(กิ่ง)
1. กิ่งพันธุ์หมอนทอง	-	100.00	68.41	22.032	15	150
2. กิ่งพันธุ์ก้านยาว	43.75	56.25	25.43	15.947	8	60
3. กิ่งพันธุ์ชะนี	73.96	26.04	17.20	12.338	5	50
4. กิ่งพันธุ์พื้นเมือง	52.08	47.92	3.76	0.947	1	5

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เกษตรกรที่ได้รับกิ่งพันธุ์ทุเรียนจากโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ ปรากฏผล ดังนี้

กิ่งพันธุ์ทุเรียนหมอนทอง เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ได้รับกิ่งพันธุ์ทุเรียนหมอนทอง โดยได้รับเฉลี่ย 68.41 กิ่ง ค่าต่ำสุด 15 กิ่ง ค่าสูงสุด 150

กิ่งพันธุ์ก้านยาว เกษตรกรต่ำกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 56.25) ได้รับกิ่งพันธุ์ก้านยาว โดยได้รับเฉลี่ย 25.43 กิ่ง ค่าต่ำสุด 8 กิ่ง ค่าสูงสุด 60 กิ่ง

กิ่งพันธุ์ชะนี เกษตรกรประมาณหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 26.04) ได้รับกิ่งพันธุ์ชะนี โดยได้รับเฉลี่ย 17.20 กิ่ง ค่าต่ำสุด 5 กิ่ง ค่าสูงสุด 50 กิ่ง

กิ่งพันธุ์พื้นเมือง เกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 47.92) ได้รับกิ่งพันธุ์พื้นเมือง โดยได้รับเฉลี่ย 3.76 กิ่ง ค่าต่ำสุด 1 กิ่ง ค่าสูงสุด 5 กิ่ง

ตอนที่ 2 สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน

ตารางที่ 4.6 สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน

N = 96

สภาพของสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สภาพสวนทุเรียน		
สวนเก่าที่เคยปลูกทุเรียนมาแต่ดั้งเดิม	96	100.00
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำสวนทุเรียน		
การปลูกทองหลาง	96	100.00
การตั้งโคกหรือยกโคก	82	85.42
การพรางแสงแดดด้วยทางมะพร้าวช่วงหน้าแล้ง	87	90.63
การวางวงเวียนโคกทุเรียนปีละ 1 ครั้ง	64	66.67
การค้ำทุเรียนโดยไม่รื้อวก	77	80.21
การตัดผลทุเรียนปลายกิ่งโดยใช้มีดตัดปลายไม่มีตะกรวยรองรับ	83	86.46
การโรยทุเรียนด้วยเชือก	87	90.62
การลอกท้องร่อง	86	89.58
การเตรียมดิน		
มี	96	100.00
พินดินหรือพรวนดินเพื่อตากดินให้แห้ง	83	86.46
พินตลบตั้งโคกกว้าง 70 -80 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร	84	87.50
การรองปุ๋ยก้นหลุม		
มี	96	100.00
ปุ๋ยอินทรีย์	96	100.00
ระยะการปลูกทุเรียน		
ระยะห่างระหว่างต้น(เมตร)		
4	20	20.83
5	70	72.92
6	6	6.25

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

สภาพของสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ค่าต่ำสุด = 4 ค่าสูงสุด = 6 ค่าเฉลี่ย = 4.85 S.D. = 0.502 ระยะห่างระหว่างแถว(เมตร)		
2	69	71.88
3	26	27.08
4	1	1.04
ค่าต่ำสุด = 2 ค่าสูงสุด = 4 ค่าเฉลี่ย = 2.29 S.D. = 0.479 ระยะหลังร่องกว้าง(เมตร)		
2.50	71	73.96
3	20	20.83
4	5	5.21
ค่าต่ำสุด = 2.50 ค่าสูงสุด = 4 ค่าเฉลี่ย = 2.68 S.D. = 0.370 ระยะท้องร่องกว้าง(เมตร)		
1	10	10.42
1.50	69	71.87
2	17	17.71
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 2 ค่าเฉลี่ย = 1.54 S.D. = 0.264		

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

สภาพของสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การดูแลรักษาด้านทุเรียน		
การรดน้ำทุเรียนปลูกใหม่(จำนวนวันต่อครั้ง)		
1	11	11.46
2	75	78.12
3	10	10.42
ปริมาณน้ำที่รดทุเรียนปลูกใหม่ (แกลง)		
1-5	4	4.17
6-10	91	94.79
11-15	1	1.04
ค่าต่ำสุด = 4 ค่าสูงสุด = 15		
ค่าเฉลี่ย = 7.50 S.D. = 1.384		
วิธีการรดน้ำทุเรียนที่ให้ผลผลิต		
ใช้เรือรด	2	2.08
ใช้แรงงานคน	13	13.54
ใช้สายยาง	16	16.67
ใช้ระบบสปริงเกอร์	65	67.71
ระยะเวลาที่รดน้ำทุเรียนให้ผลผลิต (วัน/ครั้ง)		
2	27	28.13
3	68	70.83
4	1	1.04
ค่าต่ำสุด = 2 ค่าสูงสุด = 4		
ค่าเฉลี่ย = 2.73 S.D. = 0.469		

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

สภาพของสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปุ๋ยอินทรีย์		
ใช่ (เดือน/ครั้ง)	96	100.00
3	83	86.46
6	13	13.54
ปุ๋ยเคมี		
ไม่ใช่	78	81.25
ใช่	18	18.75
ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 ระยะเวลา 3 เดือน/ครั้ง	17	17.71
ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 ระยะเวลา 6 เดือน/ครั้ง	1	1.04
การตัดแต่งกิ่ง		
ไม่ปฏิบัติ	90	93.75
เพราะ ต้นสูงมาก ตัดแต่งกิ่งไม่ได้	78	81.25
ทุเรียนยังไม่ให้ผลผลิต	12	12.50
ปฏิบัติ	6	6.25
ก่อนออกดอก	5	5.21
หลังการเก็บเกี่ยว	1	1.04
สารเคมีกำจัดแมลง		
ไม่ใช่	9	9.38
ใช่	87	90.62
ตามฉลากที่ระบุข้างขวด	87	90.62
กำจัดวัชพืช		
กำจัด	96	100.00
ดายหญ้า	95	98.96
เครื่องตัดหญ้า	80	83.33
สารกำจัดวัชพืช	9	9.38

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพสวนทุเรียนและการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ ปรากฏผล ดังนี้

สภาพสวนทุเรียน สวนทุเรียนทั้งหมดเป็นสวนเก่าที่เคยปลูกทุเรียนมาแต่ดั้งเดิม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำสวนทุเรียน เกษตรกรทุกราย (ร้อยละ 100.00) ทำการปลูกทองหลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.42) ทำการตั้งโคกหรือยกโคก เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.63) ทำการพรางแสงด้วยทางมะพร้าวช่วงหน้าแล้ง เกษตรกรสองในสาม (ร้อยละ 66.67) ทำการวางวงเวียนโคกทุเรียนปีละ 1 ครั้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.21) ทำการค้ำทุเรียนโดยไม่รวก เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.46) ทำการตัดผลทุเรียนปลายกิ่งโดยใช้มีดตัดปลายไม่มีตะกรวยรองรับ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.62) ทำการโรยทุเรียนด้วยเชือก เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.58) ทำการลอกท้องร่องจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ ส่วนใหญ่ยังมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้กันอยู่ในปัจจุบันค่อนข้างเกือบจะทุกวิธีการและมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย

การเตรียมดิน พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ทำการเตรียมดินก่อนที่จะปลูกทุเรียน เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.46) ทำการพินดินหรือพรวนดินเพื่อตากดินให้แห้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) ทำการพินดินเพื่อตั้งโคกกว้าง 70-80 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ทำการรองก้นหลุมด้วยปุ๋ยอินทรีย์

ระยะการปลูกทุเรียน พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.92) ปลูกระยะห่างระหว่างต้น 5 เมตร รองลงมาเกษตรกร (ร้อยละ 20.83) ปลูกระยะห่างระหว่างต้น 4 เมตร มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 6.25) ปลูกระยะห่างระหว่างต้น 6 เมตร โดยระยะปลูกห่างระหว่างต้นค่าเฉลี่ย 4.85 เมตร ค่าต่ำสุด 4 เมตร ค่าสูงสุด 6 เมตร ส่วนระยะห่างระหว่างแถว เกษตรกรเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 71.88) ปลูกระยะห่างระหว่างแถว 2 เมตร รองลงมาเกษตรกร (ร้อยละ 27.08) ปลูกระยะห่างระหว่างแถว 3 เมตร มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 1.04) ปลูกระยะห่างระหว่างแถว 4 เมตร โดยค่าเฉลี่ยระยะห่างระหว่างแถว 2.29 เมตร ค่าต่ำสุด 2 เมตร ค่าสูงสุด 4 เมตร สำหรับระยะหลังร่องกว้าง สวนของเกษตรกรเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 73.96) หลังร่องกว้าง 2.50 เมตร รองลงมา (ร้อยละ 20.83) หลังร่องกว้าง 3 เมตรและสวนของเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 5.21) หลังร่องกว้าง 4 เมตร โดยค่าเฉลี่ยของหลังร่องกว้าง 2.68 เมตร ค่าต่ำสุด 2.50 เมตร ค่าสูงสุด 4 เมตร ส่วนระยะท้องร่องกว้าง สวนของเกษตรกรเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 71.87) ท้องร่องกว้าง 1.50 เมตร รองลงมา (ร้อยละ 17.71) ท้องร่องกว้าง 2 เมตรและสวนของเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 10.42) ท้องร่องกว้าง 1 เมตร โดยค่าเฉลี่ยของระยะท้องร่องกว้าง 1.54 เมตร ค่าต่ำสุด 1 เมตร ค่าสูงสุด 2 เมตร

การดูแลรักษาต้นทุเรียน

วิธีการรดน้ำทุเรียนปลูกใหม่ที่ยังไม่ให้ผลผลิต เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 78.12) มีการรดน้ำ 2 วันต่อ 1 ครั้ง รองลงมา (ร้อยละ 11.46) รดน้ำ 1 วันต่อครั้ง เกษตรกร ร้อยละ 10.42 รดน้ำ 3 วันต่อ 1 ครั้ง โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.79) รดน้ำ 6-10 แคลงและมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 4.17) รดน้ำ 1-5 แคลง ร้อยละ 1.04 รดน้ำ 11-15 แคลง ปริมาณน้ำที่รดเฉลี่ย 7.50 แคลง ค่าต่ำสุด 4 แคลง ค่าสูงสุด 15 แคลง

วิธีการรดน้ำทุเรียนที่ให้ผลผลิต เกษตรกรมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 67.71) รดน้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ รองลงมา (ร้อยละ 16.67) รดน้ำด้วยสายยาง และเกษตรกรร้อยละ 13.50 รดน้ำโดยใช้แรงงานคน มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.08) ที่ใช้เรือรดน้ำ ส่วนระยะเวลาการรดน้ำทุเรียนที่ให้ผลผลิต เกษตรกรมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 70.83) รดน้ำ 3 วันต่อครั้ง รองลงมา (ร้อยละ 28.13) รดน้ำ 2 วันต่อครั้ง มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 1.04) รดน้ำ 4 วันต่อครั้ง โดยเฉลี่ย 2.73 วัน ค่าต่ำสุด 2 วันต่อครั้ง ค่าสูงสุด 4 วันต่อครั้ง

ปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.46) ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 3 เดือนต่อครั้ง รองลงมา (ร้อยละ 13.54) ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 6 เดือนต่อครั้ง

ปุ๋ยเคมี เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.25) ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 18.75) ใช้ปุ๋ยเคมี โดยเกษตรกรร้อยละ 17.71 ที่ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 ระยะเวลา 3 เดือน/ครั้ง เกษตรกรร้อยละ 1.04 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 ระยะเวลา 6 เดือน/ครั้ง

การตัดแต่งกิ่ง เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.75) ไม่มีการตัดแต่งกิ่ง มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 6.25) ทำการตัดแต่งกิ่ง เกษตรกรร้อยละ 81.25 ไม่มีการตัดแต่งกิ่งเพราะต้นสูงมาก เกษตรกรร้อยละ 12.50 ไม่มีการตัดแต่งกิ่งเพราะทุเรียนยังไม่ให้ผลผลิต เกษตรกรร้อยละ 5.21 ทำการตัดแต่งกิ่งก่อนออกดอกและเกษตรกรร้อยละ 1.04 ทำการตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยว

สารเคมีกำจัดแมลง เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.62) ใช้สารเคมีกำจัดแมลงมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 9.38) ไม่ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.62) ใช้สารเคมีตามฉลากที่ระบุข้างขวด

สารกำจัดวัชพืช เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ทำการกำจัดวัชพืช เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.96) กำจัดวัชพืชด้วยวิธีการดายหญ้า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.33) กำจัดวัชพืชโดยใช้เครื่องตัดหญ้า มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 9.38) กำจัดวัชพืชโดยใช้สารกำจัดวัชพืช

ตารางที่ 4.7 ค่าใช้จ่ายเงินทุนผันแปรในการทำสวนทุเรียน

N = 96

ค่าใช้จ่ายเงินทุนผันแปรในการทำสวน						
	ไม่ได้จ่าย	จ่าย	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	(บาท)		(บาท)	(บาท)
1. ค่าปุ๋ยอินทรีย์	23.96	76.04	970.68	535.078	150	3,000
2. ค่าปุ๋ยเคมี	69.79	30.21	5,272.59	13,864.211	800	60,000
3. ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	85.42	14.58	542.86	479.926	200	2,000
4. ค่าสารเคมีกำจัดแมลง	90.63	9.37	483.33	312.249	150	1,000
5. ค่าแรงงาน	89.58	10.42	4,530.00	3,564.968	300	13,000
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	91.67	8.33	4,000.00	5,166.927	200	15,000

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ค่าใช้จ่ายเงินทุนผันแปรในการทำสวนทุเรียนทั้งหมดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ช่วงระหว่างเดือน มกราคม-เดือนธันวาคม ปี 2554 ปรากฏผล ดังนี้

ค่าปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรมากประมาณสามในสี่ (ร้อยละ 76.04) มีรายจ่ายจากการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ โดยมีค่าปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ย 970.68 บาทค่าต่ำสุด 150 บาท ค่าสูงสุด 3,000 บาท

ค่าปุ๋ยเคมี เกษตรกรร้อยละ 30.21 มีรายจ่ายจากการซื้อปุ๋ยเคมี โดยมีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 5,272.59 บาท ค่าต่ำสุด 800 บาท ค่าสูงสุด 60,000 บาท

ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช เกษตรกรร้อยละ 14.58 มีรายจ่ายจากการซื้อสารเคมีกำจัดวัชพืช โดยมีค่าสารเคมีกำจัดวัชพืชเฉลี่ย 542.86 บาท ค่าต่ำสุด 200 บาท ค่าสูงสุด 2,000 บาท

ค่าสารเคมีกำจัดแมลง เกษตรกรร้อยละ 9.37 มีรายจ่ายจากการซื้อสารเคมีกำจัดแมลง โดยมีค่าสารเคมีกำจัดแมลงเฉลี่ย 483.33 บาท ค่าต่ำสุด 150 บาท ค่าสูงสุด 1,000 บาท

ค่าแรงงาน เกษตรกรร้อยละ 10.42 มีรายจ่ายค่าแรงงาน โดยมีค่าแรงงานเฉลี่ย 4,530.00 บาท ค่าต่ำสุด 300 บาท ค่าสูงสุด 13,000 บาท

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกษตรกรร้อยละ 8.33 มีรายจ่ายอื่นๆ (ค่าน้ำมัน ค่าไฟฟ้า) โดยมีรายจ่ายอื่นๆ เฉลี่ย 4,000.00 บาท ค่าต่ำสุด 200 บาท ค่าสูงสุด 15,000 บาท

ตารางที่ 4.8 การปลูกพืชแซม

N = 96		
การปลูกพืชแซม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กล้วย		
ปลูก	96	100.00
วัตถุประสงค์ในการปลูก		
ปลูกเพื่อให้ร่มเงาและความชุ่มชื้น	96	100.00
เพื่อเป็นรายได้เสริม	96	100.00
มังคุด		
ไม่ปลูก	10	10.42
ปลูก	86	89.58
วัตถุประสงค์ในการปลูก		
ปลูกเพื่อเป็นรายได้เสริม	86	89.58
ส้มโอ		
ไม่ปลูก	25	26.04
ปลูก	71	73.96
วัตถุประสงค์ในการปลูก		
ปลูกเพื่อเป็นรายได้เสริม	71	73.96
มะม่วง		
ไม่ปลูก	38	39.58
ปลูก	58	60.42
วัตถุประสงค์ในการปลูก		
ปลูกเพื่อเป็นรายได้เสริม	58	60.42

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การปลูกพืชแซม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มะไฟ		
ไม่ปลูก	77	80.21
ปลูก	19	19.79
วัตถุประสงค์ในการปลูก		
ปลูกเพื่อเป็นรายได้เสริม	19	19.79
ผลไม้อื่นๆ		
ไม่ปลูก	95	98.96
ปลูก	1	1.04
วัตถุประสงค์ในการปลูก		
ปลูกเพื่อเป็นรายได้เสริม	1	1.04

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนนท์ฯ มีการปลูกพืชแซมและผลไม้ต่างๆ ในสวนทุเรียน ดังนี้ เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) ทำการปลูกกล้วยเป็นพืชแซมเพื่อให้ความร่มเงาและเป็นรายได้เสริม เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.58) ทำการปลูกมังคุดเป็นพืชแซมเพื่อเป็นรายได้เสริม เกษตรกรเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 73.96) ทำการปลูกส้มโอเป็นพืชแซมเพื่อเป็นรายได้เสริม เกษตรกรร้อยละ 60.42, ร้อยละ 19.79, ร้อยละ 1.04 ทำการปลูกมะม่วง มะไฟและผลไม้ต่างๆ เพื่อเป็นรายได้เสริม ตามลำดับ

**ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์
ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี 2554**

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ฯ

N = 96

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
การดำเนินโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ฯใน ภาพรวมมีประโยชน์ต่อการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร	3.80	0.841	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ว่าการดำเนินโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ฯ ในภาพรวมมีประโยชน์ต่อการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.80)

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมต่างๆที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในภาพรวม

N = 96

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. กิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ	4.05	0.409	มาก
2. กิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด	4.07	0.442	มาก
3. กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่าและสวนใหม่	4.06	0.646	มาก
4. กิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริมในสวนเก่าและสวนใหม่	4.06	0.441	มาก
5. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์	4.03	0.289	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

N = 96

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
6. กิจกรรมศึกษาดูงานของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟู อุทยานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.08	0.638	มาก
7. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูอุทยานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด	4.46	0.521	มากที่สุด
รวม	4.12	0.353	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.46) ต่อการดำเนินกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูอุทยานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมาเห็นด้วยในระดับมาก ต่อการดำเนินกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ กิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่าและสวนใหม่ กิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริมในสวนเก่าและสวนใหม่ กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ กิจกรรมศึกษาดูงานของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูอุทยานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05, 4.07, 4.06, 4.06, 4.03, และ 4.08 ตามลำดับ

ทั้งนี้ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก กับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูอุทยานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ค่าเฉลี่ย 4.12

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขานันทน์

N = 96

กิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม(GAP) ระดับอำเภอ	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ มีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร	3.83	0.659	มาก
2. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) อำเภอช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาทุเรียนตามหลักวิชาการ	4.06	0.645	มาก
3. ความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ สามารถนำไปใช้ผสมผสานกับการปลูกแบบดั้งเดิมเพื่อทำสวนทุเรียน	4.33	0.705	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขานันทน์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.33) ว่าความรู้ที่ได้รับจากการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอสามารถนำไปใช้ผสมผสานกับการปลูกแบบดั้งเดิมเพื่อทำสวนทุเรียน และเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ มีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.83) และการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ ช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาทุเรียนตามหลักวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 4.06)

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเกษตรกร เกี่ยวกับ เนื้อหาทางวิชาการ วิทยากร สถานที่ ระยะเวลา และสื่อ ที่ใช้ในการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ

N = 96

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. เนื้อหาทางวิชาการ			
1.1 เนื้อหาทางวิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	4.07	0.636	มาก
1.2 เนื้อหาวิชาการที่ได้รับการอบรมตรงกับความต้องการของเกษตรกร	4.04	0.709	มาก
1.3 เนื้อหาวิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้	4.33	0.705	มากที่สุด
2. วิทยากร			
2.1 วิทยากรที่เป็นนักวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี	3.83	0.659	มาก
2.2 วิทยากรที่เป็นเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี	4.06	0.645	มาก
2.3 วิทยากรที่เป็นนักวิชาการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.56	0.677	มากที่สุด
2.4 วิทยากรที่เป็นเกษตรกรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	3.81	0.824	มาก
3. สถานที่			
3.1 สถานที่ฝึกอบรมมีความสะดวกสบาย	3.82	0.820	มาก
3.2 สถานที่ฝึกอบรมสามารถเดินทางไปได้สะดวก	4.55	0.693	มากที่สุด
3.3 สถานที่ฝึกอบรมมีบรรยากาศดีเหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม	3.82	0.820	มาก
4. ระยะเวลา			
4.1 จำนวนวันที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม	3.81	0.824	มาก
4.2 จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการอบรมต่อวัน (6 ชั่วโมง) มีความเหมาะสม	3.82	0.680	มาก
5. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม			
5.1 เอกสารประกอบการฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้	4.06	0.645	มาก
5.2 การนำเสนอโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการบรรยาย	4.05	0.670	มาก
5.3 การนำเสนอโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การนำเสนอ power point	4.33	0.705	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นของเกษตรกร เกี่ยวกับเนื้อหาทางวิชาการ วิทยาการ สถานที่ ระยะเวลา และสื่อที่ใช้ในการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ ดังนี้

ด้านเนื้อหาทางวิชาการ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า เนื้อหาทางวิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้ (ค่าเฉลี่ย 4.33) เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า เนื้อหาวิชาการได้รับการอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (ค่าเฉลี่ย 4.07) และเนื้อหาวิชาการได้รับการอบรมตรงต่อความต้องการของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.04)

ด้านวิทยาการ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า นักวิชาการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.56) เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่าวิทยาการที่เป็นนักวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 3.83) วิทยาการที่เป็นเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.06) วิทยาการที่เป็นเกษตรกรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.81)

ด้านสถานที่ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า สถานที่ฝึกอบรมสามารถเดินทางไปได้สะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.55) และเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า สถานที่ฝึกอบรมมีความสะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 3.82) สถานที่ฝึกอบรมมีบรรยากาศดีเหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย 3.82)

ด้านระยะเวลา พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า จำนวนวันที่ใช้ฝึกอบรมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.81) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการอบรม (6 ชม.) มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.82)

ด้านสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า การนำเสนอโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การนำเสนอ power point (ค่าเฉลี่ย 4.33) และเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า เอกสารประกอบการฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.06) และการนำเสนอโดยใช้สิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบคำบรรยาย (ค่าเฉลี่ย 4.05)

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับประเด็นความรู้ ที่ได้รับการอบรมถ่ายทอด
เทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ

N = 96

ประเด็นความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มขึ้น			ระดับการนำไปปรับใช้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
6. เนื้อหาการอบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรดีที่ เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ						
6.1 การเตรียมดิน	3.82	0.820	มาก	3.79	0.869	มาก
6.2 การปลูกทุเรียนตามแนวทาง ของเกษตรกรนันทบุรี	4.53	0.767	มากที่สุด	3.80	0.841	มาก
6.3 การปฏิบัติดูแลรักษาทุเรียน ระหว่างการเจริญเติบโต	3.80	0.841	มาก	3.82	0.680	มาก
6.4 การเก็บเกี่ยวผลผลิต	4.06	0.645	มาก	4.05	0.670	มาก
6.5 การปฏิบัติดูแลรักษา หลังการเก็บเกี่ยว	4.34	0.677	มากที่สุด	3.83	0.659	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นความรู้ ที่ได้รับการ
การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับอำเภอ ดังนี้

ด้านการเตรียมดินเกษตรกรเห็นว่า ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) และ
สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) การปลูกทุเรียนตามแนวทางของเกษตรกร
นันทบุรี เกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) แต่การนำความรู้ไปปรับใช้ได้
ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) การปฏิบัติดูแลรักษาทุเรียนระหว่างการเจริญเติบโต เกษตรกรได้รับ
ความรู้เพิ่มขึ้นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย
3.82) การเก็บเกี่ยวผลผลิต เกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06) และสามารถนำ
ความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05) การปฏิบัติดูแลรักษาหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกร
ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.34) แต่การนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย 3.83)

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชนานาชาติ

N = 96

กิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม(GAP) ระดับจังหวัด	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด มีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูการทำสวนทุเรียนของเกษตรกร	4.56	0.677	มากที่สุด
2. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ทำให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่นำในเรื่องการบริหารจัดการสวนทุเรียน	3.18	0.824	มาก
3. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ทำให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชาวสวนทุเรียนด้วยกันเกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการสวนทุเรียน	3.84	0.654	มาก

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชนานาชาติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) ว่าความรู้ที่ได้รับจากการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด มีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูการทำสวนทุเรียนของเกษตรกรและเกษตรกรที่เห็นด้วยในระดับมากกว่า การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ทำให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแก่นำในเรื่องการบริหารจัดการสวนทุเรียน (ค่าเฉลี่ย 3.81) และการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัดทำให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชาวสวนทุเรียนด้วยกันเกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการสวนทุเรียน (ค่าเฉลี่ย 3.84)

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของเกษตรกร เกี่ยวกับ เนื้อหาทางวิชาการ วิทยากร สถานที่ ระยะเวลา และสื่อที่ใช้ในการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด

N = 96

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. เนื้อหาทางวิชาการ			
1.1 เนื้อหาทางวิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	3.83	0.659	มาก
1.2 เนื้อหาวิชาการที่ได้รับการอบรมตรงกับความต้องการของเกษตรกร	4.06	0.645	มาก
1.3 เนื้อหาวิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้	4.55	0.693	มากที่สุด
2. วิทยากร			
2.1 วิทยากรที่เป็นนักวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี	3.82	0.820	มาก
2.2 วิทยากรที่เป็นเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี	3.82	0.820	มาก
2.3 วิทยากรที่เป็นนักวิชาการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.07	0.636	มาก
2.4 วิทยากรที่เป็นเกษตรกรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.06	0.645	มาก
3. สถานที่			
3.1 สถานที่ฝึกอบรมมีความสะดวกสบาย	4.35	0.664	มากที่สุด
3.2 สถานที่ฝึกอบรมสามารถเดินทางไปได้สะดวก	3.83	0.659	มาก
3.3 สถานที่ฝึกอบรมมีบรรยากาศดีเหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม	4.07	0.636	มาก
4. ระยะเวลา			
4.1 จำนวนวันที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม	4.56	0.677	มากที่สุด
4.2 จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการอบรมต่อวัน (6 ชั่วโมง) มีความเหมาะสม	3.82	0.820	มาก
5. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม			
5.1 เอกสารประกอบการฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้	3.82	0.820	มาก
5.2 การนำเสนอโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการบรรยาย	4.55	0.693	มากที่สุด
5.3 การนำเสนอโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การนำเสนอ power point	3.81	0.824	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อหาทางวิชาการ วิทยาการ สถานที่ ระยะเวลาและสื่อที่ใช้ในการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับ จังหวัด ดังนี้

ด้านเนื้อหาทางวิชาการ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า เนื้อหาทาง วิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้ (ค่าเฉลี่ย 4.55) เกษตรกรเห็นด้วยใน ระดับมากกว่าเนื้อหาวิชาการที่ได้รับการอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (ค่าเฉลี่ย 3.83) และ เนื้อหาวิชาการที่ได้รับการอบรมตรงกับความต้องการของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.06)

ด้านวิทยาการ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า วิทยาการที่เป็นนักวิชาการมี ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 3.82) วิทยาการที่เป็นเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับ เนื้อหาที่บรรยายเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 3.82) วิทยาการที่เป็นนักวิชาการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.07) วิทยาการที่เป็นเกษตรกรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.06)

ด้านสถานที่ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า สถานที่ฝึกอบรมมีความ สะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 4.35) และเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า สถานที่ฝึกอบรมสามารถ เดินทางไปได้สะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.83) สถานที่ฝึกอบรมมีบรรยากาศดีเหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.07)

ด้านระยะเวลา พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า จำนวนวันที่ใช้ฝึกอบรม มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.56) และเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่า จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการ อบรม (6 ชม.) มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.82)

ด้านสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า การ นำเสนอโดยใช้สิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบคำบรรยาย (ค่าเฉลี่ย 4.55) และเกษตรกรเห็นด้วยใน ระดับมากกว่า เอกสารประกอบการฝึกอบรมช่วยเพิ่มความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.82) และการนำเสนอโดยใช้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การนำเสนอ power point (ค่าเฉลี่ย 3.81)

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด

N = 96

ประเด็นความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับเพิ่มขึ้น			ระดับการนำไปปรับใช้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
6. เนื้อหาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด						
6.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ						
คุณภาพผลผลิตทุเรียน	4.06	0.645	มาก	4.55	0.693	มากที่สุด
6.2 การเก็บเกี่ยวผลผลิต	3.81	0.824	มาก	3.82	0.820	มาก
6.3 การปฏิบัติดูแลสวนทุเรียน						
หลังการเก็บเกี่ยว	4.56	0.677	มากที่สุด	3.18	0.824	มาก
6.4 ความรู้จากเรื่องเล่าชาวสวน						
ทุเรียน	3.81	0.824	มาก	3.84	0.654	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ได้รับจากการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ระดับจังหวัด ดังนี้

ด้านปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิตทุเรียนเกษตรกรเห็นว่า ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06) และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) การเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) การปฏิบัติดูแลสวนทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวเกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มขึ้นระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) และความรู้จากเรื่องเล่าชาวสวนทุเรียนเกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มขึ้นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84)

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่า และสวนใหม่ ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ

N = 96

กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียน ในสวนเก่าและสวนใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่า และสวนใหม่ โดยจัดซื้อปุ๋ยมาแจกชาวสวนทุเรียน ช่วยทำให้ต้นทุเรียนในสวนของเกษตรกรให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง	4.06	0.645	มาก
2. กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่า และสวนใหม่ โดยจัดซื้อปุ๋ยมาแจกชาวสวนทุเรียน ช่วยทำให้ต้นทุเรียนในสวนของเกษตรกร มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด	4.06	0.645	มาก

จากตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่าและสวนใหม่ ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยในประเด็นต่างๆของกิจกรรมนี้อยู่ในระดับมาก คือ การจัดซื้อปุ๋ยมาแจกชาวสวนทุเรียนช่วยให้ต้นทุเรียนในสวนของเกษตรกรมีความสมบูรณ์แข็งแรง (ค่าเฉลี่ย 4.06) การจัดซื้อปุ๋ยมาแจกชาวสวนทุเรียนช่วยให้ผลผลิตทุเรียนในสวนของเกษตรกรมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด (ค่าเฉลี่ย 4.06)

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริมในสวนเก่าและสวนใหม่ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์

N = 96

กิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริม ในสวนเก่าและสวนใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. การที่ อบจ. จัดซื้อกิ่งพันธุ์ทุเรียนมาแจกช่วยให้สวน ของเกษตรกร มีทุเรียนที่หลากหลายพันธุ์มากขึ้น	4.34	0.677	มากที่สุด
2. การที่ อบจ. จัดซื้อกิ่งพันธุ์ทุเรียนมาแจกช่วยให้สวน ของเกษตรกร มีทุเรียนปลูกเต็มพื้นที่	4.54	0.724	มากที่สุด
3. กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับเป็นพันธุ์ที่ตรง กับความต้องการของเกษตรกร	3.80	0.841	มาก
4. กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับมีขนาดความสูง ที่เหมาะสม	3.82	0.680	มาก
5. กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับมอบอยู่ในสภาพ ที่แข็งแรง ปราศจากโรค แมลง	4.06	0.645	มาก
6. กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับมอบอยู่ในสภาพ ที่ดีเมื่อถึงมือเกษตรกร เช่น ไม่ฉีก ไม่หัก	4.06	0.645	มาก

จากตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริมในสวนเก่าและสวนใหม่ ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของกิจกรรมนี้ในระดับมากที่สุด ต่อการที่ อบจ. จัดซื้อกิ่งพันธุ์ทุเรียนมาแจกช่วยให้สวนของเกษตรกรมีทุเรียนที่หลากหลายพันธุ์มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.34) และการที่ อบจ. จัดซื้อกิ่งพันธุ์ทุเรียนมาแจกช่วยให้สวนของเกษตรกรมีทุเรียนปลูกเต็มพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย 4.54) ส่วนประเด็นที่เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมาก ต่อกิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับเป็นพันธุ์ที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.80) กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับมีขนาดความสูงที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.82) กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับมอบอยู่ในสภาพที่แข็งแรง ปราศจากโรค แมลง (ค่าเฉลี่ย 4.06) และกิ่งพันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรได้รับมอบอยู่ในสภาพที่ดีเมื่อถึงมือท่าน เช่น ไม่ฉีก ไม่หัก (ค่าเฉลี่ย 4.06)

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์
ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์

N = 96

กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ทำให้เกษตรกรสามารถนำทุเรียนคุณภาพดีมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง	4.07	0.636	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ทำให้ท่านสามารถจำหน่ายทุเรียนได้ในราคาสูงขึ้น	3.58	0.664	มาก
3. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของจังหวัดนนทบุรี	4.35	0.664	มากที่สุด
4. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดนนทบุรี	3.85	0.664	มาก

จากตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของกิจกรรมนี้อยู่ในระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของจังหวัดนนทบุรี (ค่าเฉลี่ย 4.35) ส่วนประเด็นที่เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ ทำให้เกษตรกรสามารถนำทุเรียนคุณภาพดีมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง (ค่าเฉลี่ย 4.07) กิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายทุเรียนได้ในราคาสูงขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.85) และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุเรียนนนท์ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดนนทบุรี (ค่าเฉลี่ย 3.85)

ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมศึกษาดูงานของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันทและผู้เกี่ยวข้องที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันท

N = 96

กิจกรรมศึกษาดูงานของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันทและผู้เกี่ยวข้อง	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. การศึกษาดูงานช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความรู้ของเกษตรกร	4.08	0.643	มาก
2. เกษตรกรสามารถนำประสิทธิภาพและความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานมาปรับปรุงพัฒนาการทำสวนทุเรียนของตนเอง	4.07	0.636	มาก

จากตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมศึกษาดูงานของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันทและผู้เกี่ยวข้อง ที่ดำเนินการในโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันท พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของกิจกรรมนี้อยู่ในระดับมาก คือ การศึกษาดูงานช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความรู้ ของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.08) เกษตรกรสามารถนำประสิทธิภาพและความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานมาปรับปรุงพัฒนาการทำสวนทุเรียนของตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.07)

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้เกี่ยวข้องระดับจังหวัด ที่ดำเนินการในโครงการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ

N = 96

กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้เกี่ยวข้อง ระดับจังหวัด	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้เกี่ยวข้องระดับ จังหวัด ช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินการโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทุเรียนนนท์ฯ	4.35	0.664	มากที่สุด
2. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับ จังหวัด ทำให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้สัมมนาด้วยกันเกี่ยวกับ ปัญหา/อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ	4.56	0.677	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของ
คณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้เกี่ยวข้องระดับจังหวัด ที่ดำเนินการในโครงการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ของกิจกรรมนี้อยู่ใน
ระดับมากที่สุด คือกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์
และผู้เกี่ยวข้องระดับจังหวัด ช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินการ
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์ฯ (ค่าเฉลี่ย 4.35) และกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของ
คณะกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุเรียนนนท์และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด ทำให้เกษตรกรได้
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้สัมมนาด้วยกันเกี่ยวกับ ปัญหา/อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อใช้
เป็นแนวทางในการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 4.56)

ตอนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

จากการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดังกล่าว พบปัญหาบางประการหรืออาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ฯ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับการดำเนินการโครงการอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันต่อไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ปัญหาของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

N.= 96

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่าและสวนใหม่		
1. ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดที่ได้รับจากโครงการฯ ไม่มีคุณภาพ	25	26.04
กิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริมในสวนเก่าและสวนใหม่		
1. กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่ได้รับจากโครงการฯ ไม่มีคุณภาพ	26	27.08
2. กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่ได้รับจากโครงการฯ ไม่ได้มาตรฐานขนาดเล็ก สั้น	17	17.71

จากตารางที่ 4.22 ปัญหาของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรียนนนท์ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีปัญหาที่คล้ายกัน ดังนี้

กิจกรรมเร่งการเจริญเติบโตของสวนทุเรียนในสวนเก่าและสวนใหม่ เกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 26.04) ไม่มีความมั่นใจในคุณภาพของปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดที่ได้รับมา

กิจกรรมส่งเสริมการปลูกทุเรียนเสริมในสวนเก่าและสวนใหม่ เกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 27.08) มีปัญหาเรื่องกิ่งพันธุ์ทุเรียนที่ได้รับจากโครงการฯ ไม่มีคุณภาพ รองลงมา (ร้อยละ 17.71) กิ่งพันธุ์ทุเรียนที่ได้รับจากโครงการฯ ไม่ได้มาตรฐาน มีขนาดเล็ก สั้นเกินไป

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันท
ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

N= 96

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรปรับปรุงเนื้อหาการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ	43	44.79
2. ควรมีการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ ที่หลากหลาย	16	16.67
3. ควรมีการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ เฉพาะผู้เรียนอย่างเดียว	21	21.88
4. ควรมีการคัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ให้เหมาะสม	20	20.83
5. ควรมีการตรวจเยี่ยม ติดตามผลงานพื้นที่ปลูกทุเรียน	14	14.58
6. กิ่งพันธุ์ทุเรียนไม่ตรงต่อความต้องการของเกษตรกร ควรมีความหลากหลายสายพันธุ์	13	13.54
7. ควรจัดหาปุ๋ยอินทรีย์ชนิดผง ขี้ค่างควา ปุ๋ยจี้ไส้เดือน แก่เกษตรกร	41	42.71

จากตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันทฯ ดังนี้ การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูเขื่อนนันทฯ พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 44.79) เสนอแนะว่าควรปรับปรุงเนื้อหาการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ รองลงมา (ร้อยละ 42.71) ควรจัดหาปุ๋ยอินทรีย์ชนิดผง ขี้ค่างควา ปุ๋ยจี้ไส้เดือน แก่เกษตรกร ร้อยละ 21.88 ควรมีการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ เฉพาะผู้เรียนอย่างเดียว ร้อยละ 20.83 ควรมีการคัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ให้เหมาะสม ร้อยละ 16.67 ควรมีการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ ที่หลากหลาย ร้อยละ 14.58 ควรมีการตรวจเยี่ยม ติดตามผลงานพื้นที่ปลูกทุเรียน และร้อยละ 13.54 กิ่งพันธุ์ทุเรียนไม่ตรงต่อความต้องการของเกษตรกร